

Inhoud	Tweede generatie waterbeheerplannen: We zijn er klaar voor Integraal project Grote Laak in de startblokken Vijzels op het Albertkanaal - duurzaam omgaan met water Vissen kunnen vrij migreren in Kleine Nete dankzij vistrap in Kasterlee Uitdoofbeleid in de vallei van de Grote Nete in uitvoering Waterkwaliteit aan de betehand
---------------	---

1. Tweede generatie waterbeheerplannen: We zijn er klaar voor

2015, een belangrijke mijlpaal voor de waterbeheerplanning, nadert met rasse schreden. 2015 betekent het halen van de goede watertoestand of motiveren waarom daarvan wordt afgeweken. Het betekent ook het beschikbaar zijn van de tweede generatie stroomgebiedbeheerplannen en de eerste overstromingsrisicobeheerplannen.

Naar een vereenvoudigde planning met meer flexibiliteit

De eerste generatie waterbeheerplannen werd gekenmerkt door een gelaagde structuur met stroomgebiedbeheerplannen, bekkenbeheerplannen en deelbekkenbeheerplannen. Het resultaat: meer dan 100 plannen en niet samenvallende openbare onderzoeken.

In een decreetsaanpassing, die een eerste maal principieel goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering op 20 juli 2012, wordt de planning in elkaar geschoven. Hierdoor worden de bekkenbeheerplannen bekken specifieke delen bij de stroomgebiedbeheerplannen. In 2009, bij de omzetting van de Europese Overstromingsrichtlijn, koos Vlaanderen er voor om ook de overstromingsrisicobeheerplannen te integreren in de stroomgebiedbeheerplannen. Hiermee gaat Vlaanderen voor duidelijkere processen, minder planlast en een betere afstemming tussen de verschillende niveaus van het watersysteem.

Bekken specifiek deel voor het Netebekken in volle voorbereiding

Om de integratie van de plannen te ondersteunen stelt de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid een draaiboek ter beschikking dat de inbreng vanuit de verschillende niveaus weergeeft. Voldoende overleg en afstemming tussen de verschillende actoren tijdens de opmaak van het stroomgebiedbeheerplan is een absolute noodzaak om het plan te doen slagen. Voor het bekken specifieke deel gebeurt dit via de bekkenoverlegstructuren.

Tegen mei 2013 wordt de aanzet van bekken specifieke visie en een voorstel van acties voorgelegd aan het bekkenbestuur Netebekken. De actielijst wordt daarna aan een prioritering en een budgetcontrole door de initiatiefnemers onderworpen.

Ook de lokale besturen zullen hun acties integreren in het plan. Het volledige stroomgebiedbeheerplan gaat in de tweede helft van 2014 in openbaar onderzoek.

Tweede stroomgebiedbeheerplannen: uw mening telt!

In de aanloop naar de tweede generatie stroomgebiedbeheerplannen is er van 19 december 2012 tot en met 18 juni 2013 een openbaar onderzoek over het voorontwerp van de tweede waterbeleidsnota en over het werkprogramma en tijdschema voor de opmaak van de nieuwe stroomgebiedbeheerplannen.

De documenten liggen tot 18 juni 2013 in de gemeentehuizen en kunnen geraadpleegd worden via www.volvanwater.be. U vindt er ook praktische informatie en verneemt er hoe u opmerkingen kunt indienen. Ook de bekkenstructuren formuleren een advies bij deze documenten.

[↑ top](#)

2. Integraal project Grote Laak in de startblokken

 De problematiek van de Grote Laak is inherent verbonden aan de verschillende vestigingen van Tessenderlo Chemie in Ham en Tessenderlo. De (historische) verontreiniging van de Grote Laak, waterbodem en omliggende gronden met zouten, zware metalen en radioactieve stoffen is alom bekend. De recente hervergunning van het bedrijf en een nieuw productieproces binnen het bedrijf geven vanaf 2014 zicht op een sterke reductie van de lozing van zouten (de lozing van zware metalen en radioactieve stoffen werd al vroeger stopgezet). Op dat moment wordt het (eindelijk) zinvol om te starten met de sanering van de waterbodem en oeverzones.

In opdracht van het bekkenbestuur startte het bekkensecretariaat in oktober met een integraal project om de sanering van de Grote Laak breder te kaderen. Een integrale benadering waarbij ook zal gekeken wordt naar andere aspecten van de waterloop, zoals het beheer, de structuurkwaliteit, resterende lozingen en de biodiversiteit. Doelstelling is om alle knelpunten en opportuniteiten voor de Grote Laak en haar zijwaterlopen in kaart te brengen. Hieruit zullen dan concrete acties kunnen geformuleerd worden voor de tweede generatie stroomgebiedbeheerplannen.

[↑ top](#)

3. Vijzels op het Albertkanaal - duurzaam omgaan met water

Als gevolg van het wijzigende klimaat wordt het tijdens droge periodes steeds vaker moeilijk om het waterpeil op het Albertkanaal te garanderen. Het Albertkanaal wordt gevoed met Maaswater. Bij langdurige droogte levert de rivier onvoldoende water. Om de bedrijfszekerheid van de binnenvaart te kunnen garanderen, besloot nv De Scheepvaart om pompinstallaties te bouwen op de zes sluizencomplexen van het Albertkanaal. Daarnaast is voldoende water op het Albertkanaal ook belangrijk voor de drinkwaterproductie van de Antwerpse Waterwerken en proceswater voor meerdere bedrijven.

In periodes van watertekort zullen de installaties het water van onder aan de sluis terug opvoeren naar de bovenkant van de sluis, zodat dezelfde hoeveelheid water opnieuw kan worden gebruikt om schepen door de sluis te laten varen. In periodes van voldoende water, zullen de installaties groene stroom produceren uit waterkracht. Elke installatie zal stroom voor ongeveer 1.000 gezinnen kunnen leveren.

Het sluisencomplex van Ham komt als eerste aan de beurt omdat het waterverbruik hier het grootst is. De werken zijn gestart in september van dit jaar. De visvriendelijke installatie bestaat uit vier enorme vijzels, met een diameter van 4,30 meter en een lengte van 22 meter, die elk in een vijzelgoot geplaatst worden (drie in een open vijzelgoot, één in een gesloten vijzelgoot). De installatie zal begin volgend jaar in gebruik genomen.

Intussen zijn ook de werken aan de sluis in Olen gestart.

[↑ top](#)

4. Vissen kunnen vrij migreren in Kleine Nete dankzij vistrap in Kasterlee

Op 6 december opende de VMM de vistrap op de Kleine Nete aan de watermolen te Kasterlee. Hiermee is het laatste vismigratieknelpunt op de Kleine Nete van 1ste categorie aangepakt.

De vistrap werd aangelegd in een slingerende nevengeul rond de stuw. Negentien drempels overbruggen het hoogteverschil van 2,60 meter en twee plasbermen in de oevers van de vistrap zorgen voor extra rust- en paaiplaats. Het wandelpad langs de Kleine Nete werd omgeleid langs de vistrap en een oude vijver naast de nevengeul werd ingeschakeld in de afwatering van een baangracht.

Dat vistrappen effectief zijn, bewijst de vistrap van de VMM in Herentals. Metingen door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek tonen dat de visindex ter hoogte van de Kleine Nete aan Bobbejaanland evolueerde van ontoereikend voor aanleg van de vistrap in 2003, tot matig in 2007 en zelfs goed in 2010. De visindex is een maat voor de afwijking van het huidige visbestand ten opzichte van het verwachte visbestand in een onverstoorde situatie.

[↑ top](#)

5. Uitdoofbeleid in de vallei van de Grote Nete in uitvoering

In 2008 besloot de provincie Antwerpen om de vallei van de Grote Nete terug de ruimte voor water te geven die ze oorspronkelijk had en die ook noodzakelijk is om op andere plaatsen wateroverlast te kunnen vermijden. In het kader hiervan werkte de provincie een aankoopbeleid met uitdoofscenario uit voor zes woningen gelegen tussen de Kleine Hoofdgracht en de Grote Nete. Het gaat om woningen midden in valleigebied, habitatrichtlijngebied en overstromingsgebied die er vorige eeuw gebouwd zijn.

Doordat grote bedrijven als Union Minière en PRB vroeger massaal grondwater oppompten, was het gebied indertijd droog genoeg. De waterhuishouding is er intussen sterk veranderd. Hogere grondwaterstanden en grotere debieten in de waterlopen zorgen voor nattere gronden en natte kelders. Bovendien is de bescherming van deze woningen tegen wateroverlast, via dijken of pompstations, kostenbaten onverantwoord. De enige duurzame oplossing is dan ook te vermijden dat nietsvermoedende burgers de woning kunnen aankopen.

Door de afbraak van de woningen wordt bovendien de nodige ruimte aan het water teruggegeven en wordt de vallei van de Grote Nete als landschap geherwaardeerd.

De provincie koopt de woningen aan, maar de eigenaars hebben een levenslang woonrecht. Pas wanneer zij verhuizen, wordt de woning afgebroken. De woning aan de Schepsmolenstraat is intussen gesloopt en het perceel wordt hersteld als natuurlijk onderdeel van het valleigebied van beide waterlopen. De voorbije jaren werden ook al drie woningen aan de Peer Luytendijk verworven. Ook deze woningen zullen afgebroken worden, zodra ze door de huidige bewoners verlaten zijn.

[↑ top](#)

6. Waterkwaliteit aan de betehand

Op 8 november presenteerde VMM de meetresultaten oppervlaktewater voor 2011. Globaal is de kwaliteit van onze waterlopen merklijk verbeterd tegenover tien jaar geleden. Een betere waterkwaliteit zorgt tegelijk echter ook voor een grotere gevoeligheid voor incidentele lozingen in het water. Onze Vlaamse waterlopen zijn met andere woorden schoner maar kwetsbaarder geworden.

Ondanks de gerealiseerde verbeteringen liggen de Europese doelstellingen voor 2015 (met uitstelbaarheid tot 2027) vaak nog veraf. Het Netebekken behoort reeds jaren tot één van de betere bekkens in Vlaanderen. Binnen het bekken zijn er 5 speerpuntgebieden waar de goede toestand al in 2015 zou kunnen bereikt worden. Het gaat om belangrijke delen van de Kleine Nete, de Grote Nete, de Wamp en de Molenbeek-Bollaak. Onder meer fosfor vormt vaak nog een probleem voor het bereiken van de goede toestand.

Gedetailleerde informatie en de meetresultaten vindt u op [de website van de Vlaamse Milieumaatschappij](#).

[↑ top](#)

Bekkensecretariaat Netebekken

p/a Vlaamse Milieumaatschappij
Anna Bijns-gebouw
Lange Kievitstraat 111-113, bus 64
2018 Antwerpen
Tel. 03 224 63 83
secretariaat_nete@vmm.be

» www.netebekken.be